

HRVATSKI SABOR

KLASA: 552-01/23-01/03

URBROJ: 65-23-02

Zagreb, 18. svibnja 2023.

Hs**NP*552-01/23-01/03*65-23-02**Hs

P.Z. br. 493

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Zakona o privremenom uzdržavanju*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Možemo!, aktom od 16. svibnja 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Ivanu Kekin, Sandru Benčić, Uršu Raukar-Gamulin, Damira Bakića, Jelenu Miloš i Bojana Glavaševića, zastupnike u Hrvatskome saboru.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

P.Z. br. 493

HRVATSKI SABOR
Klub zastupnika Možemo!
16. svibnja 2023.

Hs**NP*552-01/23-01/03*6533-21-23-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 17-05-2023		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
552-01/23-01/03	65	
Uredžbeni broj	Pri.	Vri.
6533-21-23-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

PREDMET: PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PRIVREMENOM UZDRŽAVANJU

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br 56/90, 135/97., 130/00., 28/01., 76/10. I 5/14. - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine br. 81/13, 113716., 69/17. I 29/18.) podnosimo Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o privremenom uzdržavanju.

Navedeni Prijedlog zakona u Hrvatskom saboru obrazlagat će zastupnice Ivana Kekin, Sandra Benčić, Urša Raukar, Damir Bakić, Jelena Miloš i Bojan Glavašević.

Za Klub zastupnika Možemo!

Sandra Benčić, predsjednica

Klub zastupnika Možemo!

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PRIVREMENOM UZDRŽAVANJU

Zagreb, svibanj 2023.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privremenom uzdržavanju (NN92/14) sadržana je u članku 3., članku 35. i članku 62. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

LGBTIQ djeca u Hrvatskoj suočavaju se s raznim izazovima vezanim uz njihov identitet, uključujući diskriminaciju, zlostavljanje i nedostatak podrške obitelji, vršnjaka i društva. Kao rezultat toga, mnoga LGBTIQ djeca u Hrvatskoj osjećaju se izolirano, tjeskobno i nesigurno u svojim obiteljskim zajednicama, školama i društvenim sredinama, a nažalost, u Hrvatskoj se događaju i situacije u kojima roditelji nisu u stanju prihvatiti identitet djece te takva djeca bivaju izbačena iz roditeljskog doma i ostavljena bez odgovarajuće skrbi. LGBTIQ djecu kao posebno ranjivu kategoriju prepoznaje i Odbor za prava djeteta Ujedinjenih naroda (UN) u svojim preporukama za Hrvatsku koje su predstavljene u Uredu pravobraniteljice za djecu 16. studenoga 2022. Pritom, treba napomenuti da su preporuke UN-ovog odbora obvezujuće smjernice za države potpisnice UN-ove Konvencije o pravima djeteta. Pravobraniteljica za djecu u svom izvješću o radu za 2022. godinu istaknula je kako je u Hrvatskoj nedostatna zaštita LGBTIQ djece kao ranjive skupine, a na njihov posebno ranjiv položaj ukazuje i udruga LORI u svom izvještaju “Iskustva i potrebe mladih LGBTIQ osoba u Hrvatskoj” iz 2022. U navedenom izvještaju navodi se kako u Hrvatskoj nedostaje mjesta koje bi pružilo podršku, prihvat i skrb maloljetnim LGBTIQ osobama koje su roditelji izbacili iz kuće. Osim toga, roditeljska je dužnost skrbiti o životu i zdravlju svojeg djeteta (čl. 93. Obiteljskog zakona), i o svim ostalim sadržajima koji djetetu omogućuju ostvarivanje njegovih prava i odrastanje, stoga napuštanje djece u smislu lišavanja brige i skrbi, osim što predstavlja kazneno djelo, ujedno je i opravdan razlog za lišenje roditeljske skrbi i pronalaženje zamjenske skrbi za dijete (bilo posvojenjem ili udomiteljstvom i skrbništvom).

Nastavno da dosad izneseno, ovime se predlaže izmjena i dopuna Zakona o privremenom uzdržavanju kojom će se LGBTIQ djeca i mladi za koje po zakonu postoji dužnost uzdržavanja (uzdržavanje punoljetnog djeteta regulirano je čl. 290. Obiteljskog zakona), a koji su izbacivanjem iz obiteljskog doma lišeni odgovarajuće skrbi, prepoznati kao posebno ranjiva kategorija i omogućiti adekvatan pristup i postupanje prilikom pokretanja postupka radi ostvarivanja prava na privremeno uzdržavanje.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTERBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PRIVREMENOM UZDRŽAVANJU

Članak 1.

U članku 10. dodaje se stavak (3) koji glasi:

(3) Centar je dužan po službenoj dužnosti pokrenuti postupak iz stavka 1. ovoga članka ako ima saznanja da je dijete izbačeno iz roditeljskog doma zbog svoje seksualne orijentacije, rodnog identiteta, rodnog izražavanja ili spolnih karakteristika.

Stavak (3) postaje stavak (4).

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom zadaje se da Centar za socijalnu skrb posebno je dužan prepoznati i po službenoj dužnosti pokrenuti postupak posebno ako ima saznanja da je dijete izbačeno iz roditeljskog doma zbog svoje seksualne orijentacije, rodnog identiteta, rodnog izražavanja ili spolnih karakteristika.

V. TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJI SE MIJENJA

Pokretanje postupka

Članak 10.

- (1) Postupak radi ostvarivanja prava na privremeno uzdržavanje pokreće se na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti.
- (2) Centar je dužan po službenoj dužnosti pokrenuti postupak iz stavka 1. ovoga članka kada roditelj s kojim dijete stanuje odbije pokrenuti postupak radi ostvarivanja prava na privremeno uzdržavanje ili kada o djetetu skrbi druga osoba sukladno propisu kojim se uređuju obiteljski odnosi.
- (3) Postupak iz stavaka 1. i 2. ovoga članka provodi Centar nadležan za dijete prema propisu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.